

Παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές

Επισήμανση ζαχαρωδών τροφίμων

ΕΦΕΤ/Διεύθυνση Αξιολόγησης & Εγκρίσεων
Νικόλαος Ντάνος, Κτηνίατρος MSc.

Επισήμανση ζαχαρωδών

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. **1169/2011** για την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές
(www.eur-lex.europa.eu)
- Κώδικας Τροφίμων και Ποτών, Κεφ. XIV “Προϊόντα με γλυκαντικές ύλες”
(www.efet.gr -> Νομοθεσία-> Εθνική Νομοθεσία-> Κ.Τ.Π. Ισχύουσες Διατάξεις)

Κ.Τ.Π. Κεφ. XIV - Προϊόντα με γλυκαντικές ύλες

Άρθρο 131: Γενικά για τα προϊόντα με γλυκαντικές ύλες

Άρθρο 132: Μαρμελάδες, Ζελέ, Κρέμα κάστανου

Άρθρο 133: Κομπόστες κάθε είδους

Άρθρο 134: Γλυκά κουταλιού

Άρθρο 135: Οπωροζαχαρωτά - Ζαχαρωμένοι καρποί (Fruits glaces)

Άρθρο 136: Πολτοί και σκόνες παρασκευής πηκτών (ζελέ)

Άρθρο 137: Παγωτά

Άρθρο 138: Χαλβάς - Λουκούμια

Άρθρο 139: Καραμέλλες, Κουφέτα

Άρθρο 140: Φοντάν - Ζαχαρόφρυκτα- Νουγκά

Άρθρο 141: Γλυκίσματα

Άρθρο 142: Ζαχαρούχα δίπυρα

Κανονισμός 1169/2011 - άρθρο 2

Ορισμοί

- ι) «**επισήμανση**»: οποιεσδήποτε μνείες (λεκτικές, εικαστικές), ενδείξεις, εμπορικά σήματα, εμπορικές ονομασίες, φωτογραφίες, εικόνες ή σύμβολα που αναφέρονται σε ένα τρόφιμο και τοποθετούνται σε κάθε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύει ή αναφέρεται στο τρόφιμο αυτό.

Κανονισμός 1169/2011 - άρθρο 2

(ε) «προσυσκευασμένο τρόφιμο»: η χωριστή μονάδα προς πώληση που προορίζεται να παρουσιασθεί ως έχει στον τελικό καταναλωτή και στις μονάδες ομαδικής εστίασης και αποτελείται από ένα τρόφιμο και τη συσκευασία μέσα στην οποία έχει τοποθετηθεί πριν από τη διάθεσή του προς πώληση, είτε η συσκευασία αυτή καλύπτει το τρόφιμο ολικά είτε μόνο εν μέρει, αλλά εν πάση περιπτώσει κατά τρόπο που να μην είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το περιεχόμενο χωρίς να ανοιχθεί ή να τροποποιηθεί (καταστραφεί) η συσκευασία. Ο όρος «προσυσκευασμένο τρόφιμο» δεν καλύπτει τρόφιμα συσκευασμένα κατόπιν επιθυμίας του καταναλωτή στον τόπο πώλησης ή προσυσκευασμένα ενόψει της άμεσης πώλησής τους·

Θεμιτές πρακτικές σχετικά με τις πληροφορίες

1. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα **δεν πρέπει να είναι παραπλανητικές**, ιδίως:
 - α) ως προς τα χαρακτηριστικά του τροφίμου και ιδίως τη φύση, την ταυτότητα, τις ιδιότητες, τη σύνθεση, την ποσότητα, τη διατηρησιμότητα, τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης, τη μέθοδο παρασκευής ή παραγωγής του·
 - β) με την απόδοση στο τρόφιμο αποτελεσμάτων ή ιδιοτήτων που δεν έχει·

Θεμιτές πρακτικές σχετικά με τις πληροφορίες (συνέχεια)

γ) με τον υπαινιγμό ότι το τρόφιμο έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ενώ στην πραγματικότητα όλα τα παρόμοια τρόφιμα έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά, ιδιαίτερα τονίζοντας την παρουσία ή απουσία ορισμένων συστατικών και/ή θρεπτικών ουσιών (ελαιόλαδο χωρίς χοληστερόλη, γάλα χωρίς γλουτένη).

δ) με το να προτείνουν, μέσω της εμφάνισης, της περιγραφής ή των εικονογραφημένων παραστάσεων, την ύπαρξη συγκεκριμένου

τροφίμου ή συστατικού, ενώ στην πραγματικότητα **ένα φυσικώς**

επισημασμένο συστατικό ή ένα συστατικό που χρησιμοποιείται

Θεμιτές πρακτικές σχετικά με τις πληροφορίες (συνέχεια)

2. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και κατανοητές για τον καταναλωτή. (τεκμηρίωση)
3. Με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα τρόφιμα ειδικής διατροφής, οι πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν πρέπει να αποδίδουν σε οποιοδήποτε τρόφιμο τις ιδιότητες πρόληψης, αγωγής ή θεραπείας οιασδήποτε ανθρώπινης ασθένειας, ούτε να αναφέρονται σε τέτοιες ιδιότητες.

Υποχρεωτικές ενδείξεις Καν.(ΕΕ)1169/2011 -άρθρο 9

- Η ονομασία πώλησης*
- Ο κατάλογος των συστατικών
- Κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα που προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες και χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή παρασκευή ενός τροφίμου και εξακολουθεί να υπάρχει στο τελικό προϊόν ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή.
- Η ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών (QUID)
- Η καθαρή ποσότητα του τροφίμου*
- Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η τελική ημερομηνία ανάλωσης
- Τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης και/ή συνθήκες χρήσης

Υποχρεωτικές ενδείξεις Καν.(ΕΕ)1169/2011 -άρθρο 9

- Το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων (... που διακινεί το τρόφιμο στην αγορά),
- Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 26,
- Οδηγίες χρήσης εφόσον η παράλειψή τους θα δυσχέρανε τη σωστή χρήση του τροφίμου
- Διατροφική δήλωση
- Η ένδειξη που επιτρέπει την αναγνώριση της παρτίδας (Κ.Τ.Π. άρθρο 11, παρ. 13- οδηγία 2011/91/ΕΕ).

Διαθεσιμότητα και παράθεση υποχρεωτικών ενδείξεων (άρθρο 13)

Οι υποχρεωτικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι:

- εύκολα ορατές, ευανάγνωστες..

και

να μην κρύβονται, καλύπτονται, διαγράφονται ή διακόπτονται από άλλα κείμενα ή εικόνες ή άλλα παρεμβαλλόμενα στοιχεία

Πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις (άρθρο 10)

- Προβλέπονται για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων
- Συγκεντρωμένες στο Παράρτημα III
- Το Παράρτημα μπορεί να τροποποιείται λόγω
 - Τεχνολογικών / επιστημονικών εξελίξεων
 - Προστασίας δημόσιας υγείας
 - Ασφαλούς χρήσης τροφίμων

Παράρτημα III

ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
----------------------------	-----------

1. Τρόφιμα συσκευασμένα σε ορισμένα αέρια

1.1. Τρόφιμα των οποίων η διατηρησιμότητα έχει παραταθεί με τη χρήση αερίων συσκευασίας εγκεκριμένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«συσκευασμένο σε προστατευτική ατμόσφαιρα».
---	---

2. Τρόφιμα που περιέχουν γλυκαντικά

Παράρτημα III

2. Τρόφιμα που περιέχουν γλυκαντικά

2.1. Τρόφιμα που περιέχουν ένα ή περισσότερα γλυκαντικά εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.

«με γλυκαντικά» η δήλωση αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.

2.2. Τρόφιμα που περιέχουν ένα ή περισσότερα πρόσητα σάκχαρα και ταυτόχρονα ένα ή περισσότερα γλυκαντικά εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.

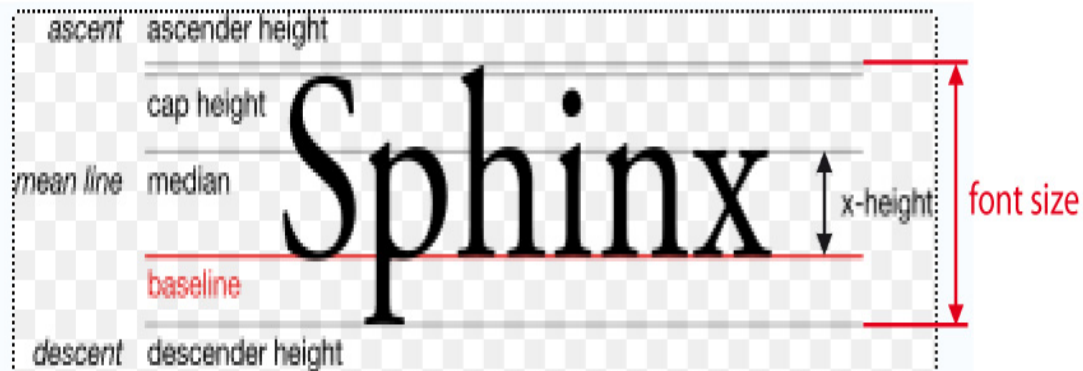
«με σάκχαρα και γλυκαντικά» η δήλωση αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.

Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων (άρθρο 16)

- Συσκευασίες ή περιέκτες που η μεγαλύτερη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 10cm²
 - απαιτείται να αναγράφονται μόνο:
 - η ονομασία πώλησης
 - κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα που προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες
 - η καθαρή ποσότητα του τροφίμου
 - η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η τελική ημερομηνία ανάλωσης
 - ο κατάλογος συστατικών παρέχεται με άλλα μέσα ή διατίθεται ύστερα από αίτηση του καταναλωτή

Αναγνωσιμότητα (άρθρο 13)

- Ελάχιστο μέγεθος γραμματοσειράς **1,2 χιλιοστά** το ύψος του χαρακτήρα "x" και 0,9 χιλιοστά το ύψος του χαρακτήρα "x" για τα πακέτα με μέγιστη επιφάνεια μέχρι 80 cm²
- Η αναγραφή προαιρετικών πληροφοριών δεν πρέπει να γίνεται εις βάρος του χώρου που διατίθεται για τις υποχρεωτικές πληροφορίες

Ονομασία τροφίμου – (άρθρο 17)

- Η ονομασία του τροφίμου είναι η **νόμιμη ονομασία** του.
- Αν δεν υπάρχει τέτοια ονομασία, η ονομασία του τροφίμου είναι η **συνήθης ονομασία** του ή, αν δεν υπάρχει συνήθης ονομασία ή αν η συνήθης ονομασία δεν χρησιμοποιείται, παρέχεται **περιγραφική ονομασία** του τροφίμου.
- Η ονομασία του τροφίμου δεν αντικαθίσταται από
 - προστατευόμενη ως πνευματική ιδιοκτησία ονομασία,
 - από εμπορική ονομασία

Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία του τροφίμου (Παράρτημα VI)

Η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ή συνοδεύεται από ενδείξεις της φυσικής κατάστασης του τροφίμου ή της ειδικής επεξεργασίας που έχει υποστεί (π.χ. αλατισμένο, ψημένο, σε σκόνη, κατεψυγμένο εκ νέου, λυοφιλιωμένο, βαθειάς/ταχείας κατάψυξης, συμπυκνωμένο, καπνιστό κ.α.) σε κάθε περίπτωση που η παράλειψη αυτής της πληροφορίας θα μπορούσε να παραπλανήσει τον αγοραστή.

Κατάλογος συστατικών – άρθρο 18

- Του καταλόγου των συστατικών προηγείται κατάλληλος τίτλος ή ένδειξη που συνίσταται στη λέξη «συστατικά» ή περιέχει τη λέξη αυτή. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει όλα τα συστατικά του τροφίμου, κατά σειρά φθίνουσας περιεκτικότητας ως προς το βάρος, όπως καταγράφηκαν κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους στην παρασκευή του τροφίμου

Προσδιορισμός σύνθετων συστατικών (Παράρτημα VII Μέρος Ε)

- Ένα σύνθετο συστατικό μπορεί να αναγράφεται στον κατάλογο των συστατικών με την ονομασία του, εφόσον αυτή προβλέπεται από τη νομοθεσία ή έχει καθιερωθεί από τη χρήση, κατά σειρά φθίνουσας περιεκτικότητας και **ακολουθούμενη αμέσως από απαρίθμηση των δικών του συστατικών**.
- Με την επιφύλαξη του άρθρου 21 (αλλεργιογόνα), ο κατάλογος συστατικών για σύνθετα συστατικά δεν είναι υποχρεωτικός:
 - για σύνθετα συστατικά που αποτελούνται από μείγματα μπαχαρικών και/ή βοτάνων που αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος, με εξαίρεση τα πρόσθετα τροφίμων
 - όταν το σύνθετο συστατικό είναι τρόφιμο για το οποίο δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών από τις ενωσιακές διατάξεις.

Έλαια και λίπη εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης που αποτελούν συστατικά τροφίμων

- ✓ μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φυτικά έλαια» ή «φυτικά λίπη», ανάλογα με την περίπτωση, ακολουθούμενο αμέσως μετά από **απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης**, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες». (απαγορεύεται το “ή”!)
- ✓ η έκφραση «**πλήρως υδρογονωμένο**» ή «**μερικώς υδρογονωμένο**», κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου/λίπους

Παράλειψη του καταλόγου των συστατικών (άρθρο 19)

Προϊόντα που αποτελούνται **από ένα μόνο συστατικό** όπου η ονομασία του τροφίμου είναι η ίδια με την ονομασία του συστατικού ή η ονομασία επιτρέπει τον καθορισμό του συστατικού χωρίς να συγχέει

Άρθρο 21- Απαιτήσεις για τα αλλεργιογόνα

- Να αναγράφονται στον κατάλογο των συστατικών με σαφή αναφορά στο όνομα της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II.
- Με τρόπο που θα τα καθιστά διακριτά από τα υπόλοιπα συστατικά που περιλαμβάνονται στο κατάλογο των συστατικών, για παράδειγμα μέσω της γραμματοσειράς, της μορφής ή του χρώματος του φόντου, πεζά-κεφαλαία κ.α. .

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011(Παράρτημα II)

1. Δημητριακά που περιέχουν γλουτένη, δηλαδή: σίτος (όπως η όλυρα και ο σίτος khorasan), σίκαλη, κριθάρι, βρώμη ή υβριδικές ποικιλίες τους, και προϊόντα με βάση τα δημητριακά αυτά.
2. Καρκινοειδή και προϊόντα με βάση τα καρκινοειδή.(π.χ. καβούρια, αστακοί, γαρίδες, καραβίδες,..). **Μπορεί να βρίσκονται σε σαλάτες.**

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011(Παράρτημα II)

3. Αυγά και προϊόντα με βάση τα αυγά. *Μπορεί να βρίσκονται σε κέικ, μαγιονέζα, προϊόντα κρέατος, σάλτσες, τρόφιμα επαλειμμένα με αυγό, κ.α.*
4. Ψάρια και προϊόντα με βάση τα ψάρια. *Μπορεί να βρίσκονται σε σάλτσες ψαριών, κύβους ζυμών, σάλτσες σαλατών, κ.α.*
5. Αραχίδες (αράπικα φιστίκια) και προϊόντα με βάση τις αραχίδες. *Μπορεί να βρίσκονται σε μπισκότα, κέικ, γλυκά αλλά και σε αλεύρι αραχίδας, αραχιδέλαιο, κ.α.*

6. Σόγια και προϊόντα με βάση τη σόγια.

7. Γάλα και προϊόντα με βάση το γάλα (συμπεριλαμβανομένης της λακτόζης).

8. Καρποί με κέλυφος, δηλαδή: αμύγδαλα, φουντούκια, καρύδια, καρύδια κάσιους, καρύδια πεκάν, καρύδια Βραζιλίας, φυστίκια, καρύδια μακαντάμια ή καρύδια Κουίνσλαντ και προϊόντα με βάση τα ανωτέρω.

Άρθρο 21

Οι καρποί με κέλυφος θα πρέπει να δηλώνονται στον κατάλογο των συστατικών με το ειδικό τους όνομα π.χ. αμύγδαλα, φουντούκια, καρύδια,... και όχι με τη γενική κατηγορία «καρπός με κέλυφος».

Παράδειγμα:

ψημένα φουντούκια

Άρθρο 21

Σε περιπτώσεις συστατικών που προέρχονται από δημητριακά που περιέχουν γλουτένη, θα πρέπει να δηλώνεται με έμφαση το ειδικό όνομα του δημητριακού

Παράδειγμα:

➤ αλεύρι σίτου, νιφάδες βρώμης

Η λέξη γλουτένη μπορεί να προστίθεται εθελοντικά, αλλά μόνο το όνομα του δημητριακού θα πρέπει να τονίζεται.

➤ αλεύρι σίτου (περιέχει γλουτένη)

Στις περιπτώσεις που η γλουτένη προστίθεται ως έχει, ως συστατικό, πρέπει πάλι να αναφέρεται και να τονίζεται το όνομα του δημητριακού.

➤ γλουτένη (σίτου) ή γλουτένη σίτου ή γλουτένη (από σίτο).

Άρθρο 21- Απαιτήσεις

Αν δεν υπάρχει κατάλογος συστατικών

- η αναγραφή των αλλεργιογόνων περιλαμβάνει τη λέξη **«περιέχει»**, ακολουθούμενη από την ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II. (π.χ. συσκευασίες < 10cm²).

Σε αυτή την περίπτωση δεν απαιτείται έμφαση του αλλεργιογόνου

Συνεπώς δεν επιτρέπεται να δηλώνεται εθελοντικά στην επισήμανση και ξεχωριστή δήλωση για τα αλλεργιογόνα π.χ.: περιέχει γάλα, αλεύρι σίτου, ή χρήση προειδοποιητικών συμβόλων, εκτός του καταλόγου των συστατικών.

Πιθανή και μη σκόπιμη παρουσία αλλεργιογόνων (Άρθρο 36)

Οι επιχειρήσεις οφείλουν να τηρούν τους κανόνες Ορθής Βιομηχανικής Πρακτικής (GMP) για την αποφυγή διασταυρούμενης επιμόλυνσης.

Πιθανή και μη σκόπιμη παρουσία αλλεργιογόνων

Αν δεν μπορεί να αποφευχθεί ο κίνδυνος...

θα πρέπει να αναγράφεται η δήλωση:

«Μπορεί να περιέχει»

Καν.(ΕΚ) αρ.178/2002(Άρθρο 14(2)(α), Άρθρο 19)

Νόμος 4235(ΦΕΚ Α' 32/2014)

Ποσοτική αναγραφή των συστατικών – άρθρο 22

Quantitative Ingredient Declaration – QUID

Η ένδειξη είναι υποχρεωτική:

- i) όταν το εν λόγω συστατικό ή η κατηγορία συστατικών εμφανίζεται στην ονομασία πώλησης ή ο καταναλωτής τα συνδέει, γενικά με την ονομασία πώλησης ή
 - ii) όταν το εν λόγω συστατικό ή η κατηγορία συστατικών διακρίνεται σαφώς στην επισήμανση, με λέξεις, εικόνες ή γραφική απεικόνιση
 - iii) όταν το εν λόγω συστατικό ή η κατηγορία έχει ουσιαστική σημασία για το χαρακτηρισμό ενός τροφίμου και για τη διάκρισή του από άλλα προϊόντα με τα οποία είναι δυνατό να συγχέεται λόγω της ονομασίας ή της εμφάνισής του
- π.χ. παστέλι με μέλι: απαιτείται QUID για το μέλι – δίνεται σε (%) ποσοστό

Ποσοτική αναγραφή των συστατικών – άρθρο 22

Quantitative Ingredient Declaration – QUID

Η ένδειξη της ποσότητας ενός συστατικού ή μιας κατηγορίας συστατικών εκφράζεται ως ποσοστό, το οποίο αντιστοιχεί στην ποσότητα του συστατικού ή των συστατικών κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους, και περιλαμβάνεται:

- είτε στην ονομασία πώλησης του τροφίμου
- είτε ακριβώς δίπλα στην ονομασία αυτή,
- είτε στον κατάλογο των συστατικών

σε συνδυασμό με το σχετικό συστατικό ή τη σχετική κατηγορία συστατικών

π.χ. παστέλι με μέλι: απαιτείται QUID για το μέλι – μέλι 5%

Καθαρή ποσότητα – άρθρο 23

- Η καθαρή ποσότητα ενός τροφίμου εκφράζεται σε λίτρα, εκατοστόλιτρα, χιλιοστόλιτρα, χιλιόγραμμα ή γραμμάρια, κατά περίπτωση:
 - σε μονάδες όγκου για τα υγρά προϊόντα
 - σε μονάδες μάζας για τα υπόλοιπα προϊόντα.
- Ειδικά θέματα (πχ ημίρρευστα) θα ρυθμιστούν με ειδικές διατάξεις
- Έκφραση καθαρής ποσότητας
 - Απουσία ενωσιακών διατάξεων σχετικά με την έκφραση της καθαρής ποσότητας για συγκεκριμένα τρόφιμα με τρόπο διαφορετικό από αυτόν που προβλέπεται στο άρθρο 23, τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν εθνικά μέτρα που έχουν θεσπισθεί πριν από τις 12 Δεκεμβρίου 2011.

Δήλωση καθαρής ποσότητας – παράρτημα ΙΧ

Η δήλωση της καθαρής ποσότητας **δεν είναι υποχρεωτική** στην περίπτωση τροφίμων των οποίων η καθαρή ποσότητα είναι μικρότερη από 5 g ή 5 ml. ωστόσο, η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται για τα μπαχαρικά και τα βότανα

Δήλωση καθαρής ποσότητας – παράρτημα ΙΧ

- Όταν μια προσυσκευασία αποτελείται από **δύο ή περισσότερες αυτοτελείς προσυσκευασίες** που περιέχουν την ίδια ποσότητα του ίδιου προϊόντος, η αναγραφή της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναφορά της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία και του ολικού αριθμού των συσκευασιών αυτών. (π.χ. 100gr x 2).
- Όταν ένα προσυσκευασμένο προϊόν αποτελείται από **δύο ή περισσότερες αυτοτελείς συσκευασίες που δεν θεωρούνται μονάδες πωλήσεως**, η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναγραφή της ολικής καθαρής ποσότητας και του ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών. (π.χ. 200gr – 2).

Ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας –άρθρο 24

Παράρτημα Χ

Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αναγράφεται ως εξής:

α) Πριν από την ημερομηνία πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη:

- «Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από ...», εφόσον περιλαμβάνεται και η ακριβής ημέρα,
- «Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος ...», μήνα/έτος ή έτος.

β) Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α) συνοδεύονται:

- από την ίδια την ημερομηνία, ή
- από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία

Ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας

γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.

Πάντως, στην περίπτωση τροφίμων:

- με διατηρησιμότητα **μικρότερη από τρεις μήνες**, αρκεί η αναγραφή της ημέρας και του μήνα,
- με διατηρησιμότητα **μεγαλύτερη από τρεις μήνες**, αλλά όχι μεγαλύτερη από **18 μήνες**, αρκεί η αναγραφή του μήνα και του έτους,
- για τρόφιμα με διατηρησιμότητα **μεγαλύτερη από 18 μήνες**, αρκεί η αναγραφή του έτους.

Τελική ημερομηνία ανάλωσης-άρθρο 24

Στην περίπτωση τροφίμων τα οποία είναι μικροβιολογικώς **ιδιαίτερα ευαλλοίωτα** και τα οποία ενδέχεται έπειτα από σύντομο χρονικό διάστημα να συνιστούν άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αντικαθίστανται από την **τελική ημερομηνία ανάλωσης**.

Παράρτημα Χ

Η ημερομηνία «ανάλωση έως» αναγράφεται ως εξής:

α) Πρέπει να προηγείται η φράση **«ανάλωση έως ...»**.

β) Η φράση του στοιχείου α) συνοδεύεται:

— από την ίδια την ημερομηνία, ή

— από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

Οι ενδείξεις αυτές ακολουθούνται από την περιγραφή των συνθηκών αποθήκευσης οι οποίες πρέπει να τηρούνται.

Τελική ημερομηνία ανάλωσης-άρθρο 24

- γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.
- δ) **Η ημερομηνία «ανάλωσης έως» αναγράφεται σε κάθε προσσκευασμένη ατομική μερίδα.**

Συνθήκες διατήρησης ή συνθήκες χρήσης (άρθρο 25)

- Στις περιπτώσεις στις οποίες κάποια τρόφιμα χρειάζονται ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης και/ή χρήσης, αναγράφονται οι εν λόγω συνθήκες.
- Για να είναι δυνατή η διατήρηση ή η χρήση των τροφίμων μετά το άνοιγμα της συσκευασίας, αναγράφονται οι συνθήκες διατήρησης και/ή η προθεσμία κατανάλωσης, κατά περίπτωση.

Επισήμανση χώρας καταγωγής – τόπου προέλευσης Καν.(ΕΕ)1169/2011 άρθρο 26)

- Βασική αρχή - η επισήμανση της καταγωγής παραμένει προαιρετική, εκτός εάν η παράλειψή της θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή.

Διατροφική δήλωση

Καν.(ΕΕ)1169/2011 άρθρο 30

- Ενέργεια (Kj/Kcal)

- Λιπαρά

εκ των οποίων κορεσμένα

- Υδατάνθρακες

εκ των οποίων σάκχαρα

- Πρωτεΐνες

- Αλάτι

Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων (άρθρο 16)

- **Τρόφιμα που εξαιρούνται από την απαίτηση της υποχρεωτικής διατροφικής δήλωσης (Παράρτημα V)**

1. μη μεταποιημένα προϊόντα ενός συστατικού, επιτραπέζια γλυκαντικά, πρόσθετα, ένζυμα, αλάτι, νερά, ξύδι, τσίχλες, βότανα, μπαχαρικά, φυτικά αφεψήματα κ.α. (ωμοί άψητοι ξηροί καρποί).

[Καν.(ΕΚ)852/2004, «μεταποίηση»: ενέργεια με την οποία τροποποιείται ουσιαστικά το αρχικό προϊόν, συμπεριλαμβανομένης της θερμικής επεξεργασίας, του καπνίσματος, του αλατίσματος, της ωρίμανσης, της αποξήρανσης, του μαριναρίσματος, της εκχύλισης, της εξώθησης ή συνδυασμού αυτών των μεθόδων] .

18. Τρόφιμα σε συσκευασία με μέγιστη επιφάνεια μικρότερη των 25 cm²

Πρόσθετα- Γενικές απαιτήσεις

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1169/2011
 - Τα πρόσθετα θεωρούνται συστατικά και συνεπώς πρέπει να αναφέρονται στον κατάλογο των συστατικών
 - Στο άρθρο 9.1β αναφέρεται η υποχρεωτική αναγραφή των συστατικών

Πρόσθετα- Γενικές απαιτήσεις

- Κανονισμός 1169/2011 Παράρτημα VII μέρος Γ
 - Τα πρόσθετα τροφίμων πρέπει να αναγράφονται εντός του καταλόγου των συστατικών αναφέροντας τα εξής:
 - Αναγράφεται η **κατηγορία** (λειτουργική κλάση) στην οποία ανήκει το πρόσθετο ακολουθούμενη
 - από το **ειδικό όνομα** του προσθέτου ή τον **αριθμό E**
- Παράδειγμα

Συντηρητικό: Σορβικό κάλιο ή Συντηρητικό: E202

Πρόσθετα-Γενικές απαιτήσεις

- Κανονισμός 1169/2011 Παράρτημα VII μέρος Γ
 - **Εξαίρεση** αποτελούν τα τρόφιμα που περιέχουν διοξείδιο του θείου και θειώδη (E220-E228), σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από 10mg/Kg ή 10mg/litre εκφραζόμενα ως SO₂. Σε αυτές τις περιπτώσεις το όνομα του προσθέτου πρέπει να δηλώνεται με το ειδικό του όνομα .
 - *Περιέχει διοξείδιο του θείου*
 - *Περιέχει θειώδη*

Πρόσθετα-Γενικές απαιτήσεις

- Κανονισμός 1169/2011 Παράρτημα VII μέρος Γ
- Στην περίπτωση που ένα συστατικό ανήκει σε πλείονες κατηγορίες, αναγράφεται εκείνη που αντιστοιχεί στην **κύρια λειτουργία του μέσα στο συγκεκριμένο τρόφιμο**
- Τα πρόσθετα τροφίμων που εξυπηρετούν **την ίδια λειτουργία** σε ένα τρόφιμο μπορούν να αναφέρονται μαζί ως εξής:
 - **Χρωστικές:** E110, E120 ή
 - **Χρωστικές:** Κιτρονοπορτοκαλί S, Κοχενίλη

Μη προσυσκευασμένα τρόφιμα

- Ονομασία πώλησης τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα
- Η ποιότητα του είδους και η ποικιλία αυτού, εφόσον προβλέπονται από ειδικότερες διατάξεις, καθώς και η κατάσταση του προϊόντος (π.χ. ψημένο, αλατισμένο)
- Υποχρέωση παροχής πληροφοριών σχετικά με τα αλλεργιογόνα και για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα (τα Κράτη Μέλη αποφασίζουν με ποια μέσα – Καν.(ΕΕ)1169/2011 - άρθρο 44)
- Καταγωγή (όπου απαιτείται)
- Τιμή ανά μονάδα μάζας

Εθνικά μέτρα για την επισήμανση των μη προσυσκευασμένων τροφίμων

Έκδοση Εγκυκλίου αρ. πρωτ. 20303/22.12.2014

«Εγκύκλιος για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την παρουσία ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες σε μη προσυσκευασμένα τρόφιμα- Άρθρο 44 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1169/2011»

Πώς θα παρέχονται οι υποχρεωτικές πληροφορίες;

- Γραπτώς (ετικέτες, τιμοκατάλογοι, πινακίδες, ηλεκτρονικά μέσα, έντυπα)
- Προφορικά (υπό προϋποθέσεις)

Ο τρόπος διάθεσης της πληροφορίας που θα διαλέξει κάθε επιχείρηση εξαρτάται από τον τύπο της επιχείρησης, το μέγεθος, την υποδομή, το είδος των τροφίμων κ.α.

Υποχρεώσεις επιχειρήσεων

- Διασφάλιση διαβίβασης των πληροφοριών για τα αλλεργιογόνα με τεκμηριωμένο τρόπο. (b2b)
- Η επιχείρηση που παραλαμβάνει τα τρόφιμα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι έχει όλες τις πληροφορίες πριν να χειριστεί τα τρόφιμα στη δική της εγκατάσταση.
- Ο τρόπος διάθεσης των πληροφοριών για τα αλλεργιογόνα είναι ευθύνη του υπευθύνου της επιχείρησης που διαθέτει τα τρόφιμα στον τελικό καταναλωτή.

Παρεκκλίσεις

- Όταν η ονομασία του τροφίμου αναφέρεται σαφώς στο αλλεργιογόνο δε χρειάζεται ξεχωριστή δήλωση για τα αλλεργιογόνα

Τι θα πρέπει να κάνουν οι επιχειρήσεις για να ανταπεξέλθουν στη νέα νομοθετική απαίτηση;

- Ενημέρωση-εκπαίδευση των επιχειρήσεων τροφίμων σε θέματα νομοθεσίας και χειρισμού των αλλεργιογόνων
- Ενσωμάτωση στο Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας των τροφίμων - HACCP του χειρισμού των αλλεργιογόνων για την ελαχιστοποίηση του ρίσκου της διασταυρούμενης επιμόλυνσης

Ευχαριστώ για την

Ευχαριστώ για την

προσοχή σας!

υποβολή σας